

ЗАТВЕРДЖЕНО

Протокол № 5 засідання Експертної ради

від 04 вересня 2026 року

ВИСНОВОК № 1.15

про невідповідність кандидата на посаду судді Спеціалізованого окружного адміністративного суду Рищенка Андрія Юрійовича критерію доброчесності

Експертна рада у віддаленому режимі з використанням електронних засобів відеоконференцзв'язку у складі голови Експертної ради Євгена Синельникова, заступниці голови Експертної ради Джессіки Лотт Томпсон, членкинь Експертної ради: Сігіти Руденайте, Валерії Чорної та Олени Ганечко, а також члена Експертної ради Роберта Гайна Брукхейзена,

проаналізувавши відповідність кандидата на посаду судді Спеціалізованого окружного адміністративного суду Рищенка Андрія Юрійовича (далі – Кандидат) критерію доброчесності,

відповідно до Закону України «Про судоустрій і статус суддів» (далі – Закон), Регламенту Експертної ради, затвердженого Протоколом № 1 засідання Експертної ради від 05 червня 2026 року (далі – Регламент), Єдиних показників для оцінки доброчесності та професійної етики судді (кандидата на посаду судді), затверджених 17 грудня 2024 року рішенням Вищої ради правосуддя № 3659/0/15-24 (далі – Єдині показники),

в с т а н о в и л а:

1. Вступ

1.1. 29 жовтня 2025 року Вища кваліфікаційна комісія суддів України оголосила конкурси на зайняття 17 вакантних посад суддів у Спеціалізованому окружному

адміністративному суді та 10 вакантних посад суддів у Спеціалізованому апеляційному адміністративному суді.

1.2. Відповідно до підпункту 2 пункту 64 Розділу XII Закону з метою сприяння Вищій кваліфікаційній комісії суддів України у встановленні відповідності кандидатів на посади суддів Спеціалізованого окружного адміністративного суду та Спеціалізованого апеляційного адміністративного суду критеріям доброчесності та професійної компетентності для цілей кваліфікаційного оцінювання утворюється і діє Експертна рада.

1.3. Згідно з підпунктами 1, 5 пункту 75 Розділу XII Закону Експертна рада затверджує та оприлюднює регламент роботи Експертної ради; на етапі дослідження матеріалів досьє та проведення Вищою кваліфікаційною комісією суддів України співбесіди з кандидатами на посади суддів Спеціалізованого окружного адміністративного суду та Спеціалізованого апеляційного адміністративного суду може надати Вищій кваліфікаційній комісії суддів України висновок про невідповідність кандидата критеріям доброчесності та/або професійної компетентності.

1.4. 05 червня 2026 року Експертна рада затвердила Регламент.

1.5. Відповідно до частини дев'ятої статті 69 Закону, Експертна рада враховує такі показники критерію доброчесності кандидата: незалежність, чесність, неупередженість, непідкупність, сумлінність, дотримання етичних норм і бездоганна поведінка у професійному та особистому житті, а також законність джерел походження майна, відповідність рівня життя кандидата або членів його сім'ї задекларованим доходам, відповідність способу життя кандидата попередньому статусу (частина перша статті 15 Регламенту).

1.6. Відповідно до частини дев'ятої статті 69 Закону та пункту 11 Єдиних показників оцінювання доброчесності та професійної етики судді (кандидата на посаду судді), кандидат відповідає критеріям доброчесності та професійної компетентності у разі відсутності невідповідності або обґрунтованого сумніву щодо його відповідності хоча б одному з показників (частина перша статті 18 Регламенту).

1.7. Вища кваліфікаційна комісія суддів України рішенням № 110/зп-26 від 26 серпня 2026 року затвердила та оприлюднила результати першого етапу кваліфікаційного оцінювання в межах конкурсу, згідно з якими Рищенко Андрій Юрійович успішно склав кваліфікаційний іспит.

1.8. Експертна рада у межах строків, визначених Законом провела збір, перевірку та аналіз інформації та документів Кандидата, його письмових пояснень, інформації, отриманої від органів державної влади, від громадських організацій, а також даних, отриманих від Національного агентства з питань запобігання корупції і Національного антикорупційного бюро України, та вважає, що станом на час складання цього висновку існують обґрунтовані сумніви у відповідності Кандидата критерію доброчесності, з огляду на таке.

2. Щодо неодноразових поїздок матері Кандидата на тимчасово окуповану територію Автономної Республіки Крим та можливого використання належного їй майна для отримання доходу

2.1. В анкеті, поданій Експертній раді, Кандидат зазначив, що після березня 2014 року його батьки відвідували територію Автономної Республіки Крим. За поясненнями Кандидата, вони перетинали пункти пропуску «Чаплінка», «Каланчак» та «Гоптівка», а остання поїздка до Криму відбулася у 2021 році. Метою таких поїздок Кандидат назвав необхідність відвідання земельної ділянки та недобудованого будинку, розташованих в Автономній Республіці Крим.

2.2. Рішенням Оленівської сільської ради у 2004 році матері Кандидата було передано у власність земельну ділянку у Чорноморському районі Автономної Республіки Крим для будівництва та обслуговування житлового будинку і господарських споруд. На цій земельній ділянці було збудовано будинок, який, за поясненнями Кандидата, не був введений в експлуатацію.

2.3. Згідно з наявною в Експертної ради інформацією, мати Кандидата неодноразово відвідувала тимчасово окуповану територію Автономної Республіки Крим після 2014 року. Зокрема, зафіксовано такі перетини через КПВВ «Чаплінка»: 14 січня 2018 року – виїзд, 16 січня 2018 року – в'їзд; 26 квітня 2018 року – виїзд, 19 травня 2018 року – в'їзд; 8 червня 2018 року – виїзд, наступний зафіксований в'їзд – 17 жовтня 2018 року; 17 квітня 2019 року – виїзд, 8 травня 2019 року – в'їзд; 7 червня 2019 року – виїзд, 26 вересня 2019 року – в'їзд; 29 червня 2020 року – виїзд та в'їзд. Крім того, 28 квітня 2021 року зафіксовано виїзд матері Кандидата через КПВВ «Каланчак», а 29 вересня 2021 року – її в'їзд через цей самий КПВВ.

2.4. Крім того, 14 липня 2020 року зафіксовано виїзд матері Кандидата з України через пункт пропуску «Гоптівка» на українсько-російському кордоні, а 13 вересня 2020 року – її в'їзд через цей самий пункт пропуску.

2.5. Окремо Експертна рада враховує наявні матеріали щодо підприємницької діяльності матері Кандидата. Зокрема, у податковій звітності містяться відомості про здійснення нею діяльності за КВЕД 68.20 – надання в оренду й експлуатацію власного чи орендованого нерухомого майна.

2.6. Водночас у державних реєстрах відсутня інформація про наявність іншого зареєстрованого за матір'ю Кандидата нерухомого майна.

2.7. Сукупність зазначених обставин викликала у Експертної ради питання щодо того, чи використовувала мати Кандидата після 2014 року будинок в Автономній Республіці Крим для здавання в оренду та отримання доходу. Таке питання виникло з огляду на наявність у неї земельної ділянки та будинку в Криму, неодноразові й подекуди тривалі поїздки на тимчасово окуповану територію, а також діяльність, пов'язану зі здаванням нерухомості в оренду.

2.8. Також Експертна рада встановила, що за адресою належної матері Кандидата земельної ділянки та розташованого на ній будинку у відкритих джерелах міститься інформація про функціонування пансіонату. Зокрема, туристичні ресурси зазначають за цією адресою об'єкт, який пропонує номери для проживання, харчування, басейн та інші послуги для відпочивальників.

2.9. Експертна рада також звертає увагу на відгук про цей пансіонат, опублікований 31 серпня 2020 року. Авторка відгуку повідомила, що відпочивала у пансіонаті протягом 13 днів у серпні 2020 року, та зазначила, що після прибуття її зустріли чоловік і жінка - два господарі. У цьому самому відгуку ці господарі неодноразово згадуються як особи, які безпосередньо спілкувалися з відпочивальниками та забезпечували їх перебування у пансіонаті.

2.10. Імена зазначених у відгуку господарів збігаються з іменами батьків Кандидата. При цьому відповідно до отриманих Експертною радою відомостей 14 липня 2020 року обоє батьків Кандидата виїхали з України через пункт пропуску «Гоптівка» на українсько-російському кордоні та повернулися через цей самий пункт пропуску 13 вересня 2020 року.

Таким чином, період їх перебування за межами України повністю охоплював серпень 2020 року, коли, згідно із зазначеним відгуком, у пансіонаті відпочивали гості.

2.11. Водночас Експертна рада враховує, що самі відомості про перетин державного кордону через пункт пропуску «Гоптівка» не дозволяють встановити подальший маршрут батьків Кандидата та не підтверджують самі по собі їх перебування в АР Крим у серпні 2020 року. Разом із тим сам Кандидат повідомив, що після березня 2014 року його батьки відвідували АР Крим у зв'язку з необхідністю відвідання належних їм земельної ділянки та недобудованого будинку, а серед пунктів, через які вони здійснювали відповідні поїздки, назвав «Чаплінку», «Каланчак» та «Гоптівку».

2.12. Додатково Експертна рада встановила, що один із контактних номерів телефону, який у відкритих джерелах зазначався для пансіонату, збігається з номером телефону, що наявною в Експертної ради інформацією належить матері Кандидата. Такий збіг є додатковою обставиною, що вказує на безпосередній зв'язок матері Кандидата з діяльністю пансіонату.

2.13. У письмових поясненнях Кандидат повідомив, що його батьки відвідували АР Крим з метою підтримання належного стану земельної ділянки та недобудованого будинку. Він також зазначив, що перед виїздом із тимчасово окупованої території у 2021 році батьки вивезли майно, яке змогли, та попросили сусіда наглядати за будинком. Після початку повномасштабного вторгнення, за словами Кандидата, зв'язок із сусідом було втрачено, а тому йому не відомо, хто наразі користується відповідним майном. Жодної інформації про наявність на земельній ділянці пансіонату Кандидат не повідомив.

2.14. Відповідно до пункту 18 Єдиних показників чесність означає правдивість, принциповість та щирість судді (кандидата на посаду судді) у професійній діяльності та особистому житті. Зокрема, кандидат відповідає цьому показнику, якщо надає правдиві усні та письмові відомості під час участі у конкурсі та не приховує відомостей, щодо яких є підстави вважати, що вони йому відомі.

2.15. Частина друга статті 15 Регламенту також визначає чесність як правдивість, принциповість та щирість Кандидата у професійній діяльності та особистому житті. Відповідно до частини першої статті 18 Регламенту та пункту 11 Єдиних показників кандидат відповідає критерію доброчесності за відсутності невідповідності або обґрунтованого сумніву щодо його відповідності хоча б одному з показників. Такий сумнів

має ґрунтуватися на відповідних і достатніх фактичних даних та не може ґрунтуватися виключно на припущеннях або суб'єктивному судженні.

2.16. З огляду на наведене, надані Кандидатом пояснення не узгоджуються з вищезазначеними обставинами. Зазначене у своїй сукупності не дозволяє Експертній раді усунути сумнів щодо повноти та правдивості повідомленої Кандидатом інформації, що створює обґрунтований сумнів у його відповідності показнику «чесність».

3. Щодо зазначення у судових рішеннях дат, які не відповідали датам їх фактичного оформлення та підписання

3.1. Під час перевірки Експертна рада встановила значну кількість судових рішень, ухвалених Кандидатом у 2014, 2020, 2021 та 2025 роках, дати яких, зазначені безпосередньо в текстах рішень, припадали на періоди перебування Кандидата у відпустках.

3.2. Кандидат пояснив, що відповідні справи розглядалися у письмовому провадженні без виклику сторін, а судові рішення були підписані та направлені до Єдиного державного реєстру судових рішень у дати, які не припадали на періоди його відпусток. За його словами, після відкриття проваджень він, «скоріш за все», заздалегідь формував проєкти рішень із зазначенням запланованих дат розгляду справ, однак під час подальшого підписання відповідних рішень ці дати у текстах не були виправлені. Кандидат охарактеризував такі випадки як описки та зазначив, що правильними датами ухвалення рішень вважає дати їх направлення до ЄДРСР.

3.3. Експертна рада враховує, що йдеться не про одиничну технічну помилку, а про значну кількість випадків, які повторювалися у різні періоди професійної діяльності Кандидата. За таких обставин систематичне невиправлення дат у судових рішеннях може свідчити про недостатній рівень ретельності та уважності при підготовці процесуальних документів.

3.4. Відповідно до пункту 19 Єдиних показників сумлінність означає старання, ретельне та відповідальне виконання суддею (кандидатом на посаду судді) своїх обов'язків. При оцінюванні відповідності цьому показнику враховується, зокрема, належне виконання професійних обов'язків та підготовка процесуальних документів. Крім того, відповідно до

пункту 12 Єдиних показників при оцінюванні істотності встановлених обставин може враховуватися їх одиничність, повторюваність або систематичність.

3.5. Частина друга статті 15 Регламенту визначає сумлінність як старання, ретельне та відповідальне виконання Кандидатом своїх обов'язків. Частина п'ята статті 18 Регламенту також передбачає врахування, серед іншого, повторюваності чи систематичності відповідних порушень або недоліків під час оцінювання Кандидата.

3.6. З огляду на повторюваність встановлених випадків упродовж різних років, Експертна рада вважає, що зазначені обставини виходять за межі одиничної технічної помилки та можуть свідчити про недостатню ретельність і відповідальність Кандидата при виконанні професійних обов'язків.

3.7. У сукупності зазначені обставини створюють обґрунтований сумнів щодо відповідності Кандидата показнику «сумлінність».

Експертна рада вважає за доцільне зазначити, що питання про відповідність Кандидата критеріям доброчесності та/або професійної компетентності підлягає остаточному вирішенню на спеціальному спільному засіданні Вищої кваліфікаційної комісії суддів України та Експертної ради.

4. Голосування

4.1. Відповідно до пункту 80 Розділу XII Закону висновок Експертної ради про невідповідність кандидата на посаду судді Спеціалізованого окружного адміністративного суду, Спеціалізованого апеляційного адміністративного суду критеріям доброчесності та/або професійної компетентності є ухваленим, якщо за нього проголосували не менше ніж чотири члени Експертної ради, з яких щонайменше двоє запропоновані міжнародними та іноземними організаціями.

4.2. За ухвалення висновку Євген Синельников проголосував «Проти», Джессіка Лотт Томпсон – «За», Сігіта Руденайте – «За», Валерія Чорна – «Проти», Олена Ганечко – «За», Роберт Гайн Брукхейзен – «За».

4.3. Ураховуючи вищевикладене та керуючись Законом України «Про судоустрій і статус суддів», Регламентом Експертної ради, затвердженим Протоколом № 1 засідання

Експертної ради від 05 червня 2026 року, Єдиними показниками для оцінки доброчесності та професійної етики судді (кандидата на посаду судді), затвердженими 17 грудня 2024 року рішенням Вищої ради правосуддя № 3659/0/15-24, Експертна рада,

в и р і ш и л а:

1. Ухвалити висновок про невідповідність кандидата на посаду судді Спеціалізованого окружного адміністративного суду Рищенка Андрія Юрійовича критерію доброчесності.

2. Питання відповідності кандидата на посаду судді Спеціалізованого окружного адміністративного суду Рищенка Андрія Юрійовича критерію доброчесності винести на спеціальне спільне засідання Вищої кваліфікаційної комісії суддів України та Експертної ради.

Голова

Євген СИНЕЛЬНИКОВ